

سه شنبه ۹ خرداد ۱۴۰۲
وطن امروز | شماره ۲۷۷۲

فرهنگ و هنر

اخبار

دیوار نگاره میدان ولیعصر (عج) برای ولادت امام رضا(ع)

جدیدترین دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) به مناسبت ولادت امام رضا علیه‌السلام رونمایی شد. بامداد دوشنبه هشتم خرداد ۱۴۰۲ از جدیدترین دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) به مناسبت ولادت امام رضا علیه‌السلام، رونمایی شد.

امام رضا علیه‌السلام می‌فرمایند: کلمه لااله‌الله حصار من است و هر کسی وارد حصار من شود از عذابم در امان است اما این شرط‌هایی دارد و من از شرط‌های آن هستم. دیوارنگاره جدید میدان ولیعصر(عج) با نام شرط توحید، اثری از استاد حسن روح‌الامین است.

حامد محقق، معاون شعر و ادبیات داستانی خانه کتاب و ادبیات ایران شد

مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران طی حکمی حامد محقق را به عنوان معاون شعر و ادبیات داستانی خانه کتاب و ادبیات ایران منصوب کرد. حامد محقق طی حکمی از سوی علی رضمانی، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران به عنوان معاون شعر و ادبیات داستانی خانه کتاب و ادبیات ایران منصوب شد.

محقق دارای مدرک کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی است. در کارنامه او تدریس شعر و داستان، کارشناسی کتاب دفتر انتشارات کمک آموزشی وزارت آموزش و پرورش، کارشناسی شعر مجله نوآموز، عضویت در شورای ادبی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، برگزیدگی در جشنواره‌های مختلف از جمله چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، هفدهمین و نوزدهمین کنگره سراسری شعر دفاع مقدس، نخستین جشنواره شعر جوان انقلاب و شایسته تقدیر در نخستین جشنواره ملی شعر کودک دیده می‌شود. از محقق تاکنون ۶ مجموعه شعر و نثر توسط ناشران مختلف کشور منتشر شده است.

اکران ۵ فیلم ایرانی در بیست و پنجمین جشنواره فیلم شانگهای

فیلم سینمایی «آزدگان» به کارگردانی، نویسندگی و تهیه‌کنندگی مهدی فردقاری در بخش رقابتی اصلی بیست و پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم شانگهای حضور دارد و در کنار ۳ فیلم از چین، ۲ فیلم از ژاپن و فیلم‌هایی از هند، بریتانیا، اسپانیا، گرجستان، بلژیک و ایتالیا رقابت می‌کند.

در بیست و پنجمین دوره جوایز جام طلایی در بخش استعداد جدید در آسیا، ۲ فیلم از ایران حضور دارد که شامل فیلم «یک‌گویم اسپیکار» به کارگردانی رسول کاهانی و فیلم «دلایل مرگ: ناشناخته» ساخته علی زرنگار است. در مجموع ۱۲ فیلم در این بخش انتخاب شده‌اند.

انیمیشن «پسر دلفینی» به کارگردانی محمد خیراندیش نیز در بخش انیمیشن بلند و «مصائب محمود» ساخته داود عبدالمالکی نیز در بخش مستند بلند جشنواره فیلم شانگهای به نمایش درمی‌آیند. «استعداد جدید آسیا» بخشی است که از سال ۲۰۰۴ به جشنواره اضافه شده تا از نیروها و چهره‌های جدید و تازه تجلیل شود. این بخش به بهترین فیلم، بهترین کارگردان، بهترین بازیگر مرد و زن، بهترین فیلمنامه و بهترین فیلمبردار که تجربه اول یا دوم‌شان باشد، جایزه می‌دهد.

«فرزند صبح» بهروز افخمی به ۱۴ خرداد می‌رسد؟

کارگردان فیلم «فرزند صبح» که پیش‌تر خبر داده بود در تلاش است این ساخته‌اش را که روایتی از کودکی حضرت امام خمینی است، از نیمه خردادماه در سینماها نمایش دهد، در گفت‌وگویی با ایسنا اظهار کرد: از آنجا که یکسری مقدمات و کارهای اداری برای اکران نیاز بود و به‌موقع به سرانجام نرسید، اکران فیلم که برای نیمه خرداد تدارک دیده شده بود، به تعویق افتاد.

افخمی افزود: بخش فیلم «فرزند صبح» برعهده حوزه هنری است و مسؤولان حوزه در نظر داشتند اکران دو هفته‌ای را برای فیلم فراهم کنند که به خاطر طولانی شدن روند اداری امکان‌پذیر نشد. وی که این روزها در حال تمرین و پشت سر گذاشتن پیش‌تولید فیلم جدیدش با نام «صبح‌اندام» است، اضافه کرد: قرار براین است فیلم را از اوایل مهرماه همزمان با ولادت امام خمینی (ره) در سینماها نمایش دهیم.

«فرزند صبح» به کارگردانی بهروز افخمی نخستین بار در بیست‌ونهمین جشنواره فیلم فجر در سال ۱۳۸۹ در سالن همایش‌های برج میلاد به نمایش درآمد که کیفیت پایین فیلم حاشیه‌های زیادی را به همراه داشت و حتی صدای اعتراضی کارگردان را هم بلند کرد چون فیلم در نبود او تدوین و به جشنواره ارائه شده بود اما سرانجام پس از یک دهه کشمکش، نسخه‌ای از این فیلم با تأیید کارگردان آماده اکران شد که سال گذشته پروانه نمایش گرفت.

افخمی تأکید دارد «فرزند صبح» بهترین فیلمی است که تاکنون ساخته است.

حضرت امیرالمؤمنین(ع):

با ۳ صفت محبت دوستی به دست می‌آورد:
۱- انصاف در معاشرت، ۲- همدردی با دیگران در خوشی و ناخوشی، ۳- برخورد با قلب پاک و سالم.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد اخوندی
مدیرعامل: زما شکیبایی
سردبیر: سعید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۶۱۳۷۲۸ | تلفن: ۶۶۶۱۳۷۲۸ | ایمیل: info@vatannmroz.ir
پيامبرسان: @vatannmroz | پست الکترونیک: info@vatannmroz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا | توزیع: گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

گشت و گذاری در مصلاي تهران در ایام برگزاری نمایشگاه کتاب

کانون فرهنگ و معماری

در طول ساخت این بنا، یکی از ایراداتی که مطرح می‌شد این بود که چرا ساخت آن اینقدر طول کشیده است؟ اما به نظر می‌رسد این زمان برای ساخت بناهایی با ویژگی معماری اصیل، چندان هم طولانی نباشد.

مگر دیدهایم ساخت بناهایی به مراتب کوچک‌تر از مصلاي تهران، چندین دهه طول کشیده است.

نگارنده به جهت ارتباط با دانشگاه صنعتی شریف، مراحل ساخت مسجد دانشگاه شریف را از نزدیک دیدم؛ مسجدي که به جهت معماری در شمار مساجد فاخر تهران و ایران است و هر چند که به جهت وسعت، یک هزارم مصلاي تهران نیست اما ساخت آن ۲ دهه به طول انجامید. در پروژه مسجد دانشگاه صنعتی شریف، گاهی اوقات کاشی‌کاری گنبد یا یک کتیبه، معطل یک استادکار خاص می‌شد که نسبت به اینکه در پروژه‌ای در تبریز یا اصفهان مشغول باشد یا نه، سرعت پیشرفت کار در نوسان بود. درست است که ساخت بنای مسجد دانشگاه شریف ۲ دهه طول کشید اما کاربری مسجد که برگزاری مراسمات و نماز جماعت باشد، در سال‌های ساخت برقرار بود. بنابراین این نکته را به عنوان ناظر بیرونی نباید از نظر دور داشت که هر چند مدت ساخت این گونه بناها طولانی به نظر می‌رسد اما معمولاً کاربری آنها ۶-۷ سال بعد از شروع ساخت، آغاز می‌شود، به واقع در حین تکمیل اجزای پروژه، بخش‌های مختلف ساختمان در حال کاربری است. کاربری مساجد و پروژه‌های مشابه، معطل اتمام کاشی‌کاری

و گلدسته نمی‌ماند. ممکن است سال‌ها از افتتاح یک مسجد گذشته باشد اما اجزای مختلفی از نما و بنای مسجد به دلیل بودجه و استادکار و... به پایان نرسیده باشد. در پروژه مصلاي نیز ۶ سال بعد از کلنگ‌زنی، نخستین گردهمایی بزرگ در سال ۱۳۷۹ در آن برگزار شد.

البته در پروژه‌های ملی نیاز است به لحاظ اهمیت کار، نحوه تخصیص بودجه هم در حد و اندازه‌ای بودن پروژه باشد، متأسفانه مصلاي امام خمینی اینگونه نبوده و به نوعی تأمین هزینه قطره چکانی داشته است و در برخی مقاطع به خاطر اینگونه مشکلات دچار توقف شده است. با همه این حرف‌ها، اکنون دیگر می‌توان بر پاسخ به این سوال که چرا ساخت مصلاي تهران تمام نمی‌شود گفت ساخت این پروژه عظیم تقریباً تمام شده است. درباره مصلاي تهران آنچه باید مورد توجه باشد فرازتر از مدت زمان ساخت است. علاوه بر ایجاد یک کانون مشخص برای مصلاي تهران، آنچه مهم است شکوه معماری و یادگار نمادینی است که برای تاریخ ایران بنا شده است. نمایشگاهی از ادوار مختلف معماری ایرانی - اسلامی در

ساخت طاق‌ها و ایوان‌ها و رواق‌ها و ستون‌ها و سقف‌ها و مناره‌ها و کاشی‌کاری‌ها و... بنایی ساخته که به عنوان نماد معماری ما برای آیندگان خواهد ماند. ■ معماری سنتی نوآورانه درساره بنای مصلاي تهران گشتی هم در فضای مجازی زدم و خلاصه‌ای کوتاه از مشخصات بنا را در اینجا جمع کردم.

اهمیت جایگاه و نقش دختران در فرهنگ عمومی کشور

دختران آفتاب و نقش تأثیرگذار آنان در فرهنگ

پیش آمده در خانواده کمک کند. شیرینی و محبتی که دختران در ذات و رفتار خویش دارند سبب آرامش روحی و شادی افراد خانواده می‌شود. امروزه و با توجه به مسائل اخیر دختران نوجوان در جهانی پیچیده‌تر و چالش‌برانگیزتر از گذشته زندگی می‌کنند که همراه با تحول شرایط اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و جغرافیایی، نیازها و تمایلات اجتماعی آنها نیز با توجه به ارزش‌های نامحدود و توانایی‌های بالقوه‌ای که دارند، تنوع پذیرفته و پویایی بیشتری می‌یابد.

آن را به چالش می‌کشد. در جمله مهم‌ترین نیازهای اجتماعی و فرهنگی دانش‌آموزان دختر، امنیت، هستی‌شناختی، فلسفه و رضایت‌بخش زندگی، برابری و عدالت جنسیتی است و مهم‌ترین نیاز آموزشی آنها ادامه تحصیل و تکنولوژی آموزشی است.

تحولات چشمگیر در عرصه‌های فناوری ارتباطات و رشد مصرف‌گرایی، نقش فرهنگ رسانه‌ای و فرهنگ عامه‌پسند در جامعه‌پذیری دختران جوان را افزایش داده است. از جمله، ظهور خرده‌فرهنگ‌ها و سبک زندگی متنوع در بین جوانان است که گاه با فرهنگ رسمی جامعه همخوان نبوده و گاه آن را به چالش می‌کشد. شکاف ایجادشده در جهت‌گیری‌های ذهنی و رفتاری

محبوبه رجبی: خاندان جایگاه دختر را با نزول سوره کوثر بلندتر تپه داشت، آنگاه که به ایران عالم ثابت کرد نسل پیامبر اسلام(ص) را توسط دختری که جهان به یمن وجود او و برای او خلق شده بود ادامه خواهد داد. می‌گویند دختر رحمت است و کلید باز شدن درهای بهشت و پیامبر(ص) فرموده‌اند دختر ریحانه است.

سال ۱۳۸۵ رویدادی تأثیرگذار برای دختران کشورمان اتفاق افتاد. شورای عالی انقلاب فرهنگی بر اساس پیشنهاد فرهنگسرای دختران، روز مبارک تولد حضرت فاطمه معصومه(س)، کریمه اهل بیت را به عنوان «روز ملی دختران» تصویب و اعلام کرد. بر همین اساس نیز طی جشنی در روز میلاد آن حضرت، نخستین سالروز ملی دختران گرامی داشته شد و فرهنگسرای دختران به عنوان دبیرخانه دائمی روز ملی دختران انتخاب شد. بدون تردید توجه به اهمیت و ضرورت این روز و فرصت‌های آن، همچنین دقت به وضعیت دختران در جامعه که برای اصلاح و بهبود آن به عزم و اهتمام ملی نیاز است، می‌تواند از این روز ملی، فرصتی مغتنم برای کار جمعی درباره دختران سرزمین عزیزمان بسازد که زمینه‌های حرکت‌های بزرگ و تغییر و تحولات درخشان برای توسعه و بهبود زندگی آنان را فراهم کند.

دهه کرامت و میلاد حضرت فاطمه معصومه(س) فرصتی مغتنم است تا نقش ویژه دختران آفتاب و نقش تأثیرگذار آنان در فرهنگ را مورد توجه قرار داد. از جمله نقش عاطفی دختران خانواده می‌توان به این مورد اشاره کرد که آنان می‌توانند با ایجاد فضای صمیمی شرایطی برای درد دل و بیان احساسات منفی مهیا کنند تا به حل معضلات

کتاب دارد؛ فروش ریالی نیز از ۲ برابر نمایشگاه ۱۴۰۱ فروش ریالی برابر بیشتر شده و افزایش ۱۱۶ درصدی داشته است. در بخش فروش مجازی نمایشگاه، بیش از ۳۴ هزار جلد در مجموع این ۴ انتشارات به فروش رسیده است که نسبت به نمایشگاه سال گذشته ۲۷۵ درصد افزایش نشان می‌دهد؛ از نظر قیمت نیز فروش مجازی امسال این ۴ نشر ۱۲۰ درصد افزایش نسبت به نمایشگاه کتاب سال پیش داشته است. از سوی دیگر ۲۷۰۰ ناشر داخلی، ۱۰۰ ناشر خارجی و

طراح و معمار مصلاي تهران دکتر پرویز مؤیدعهد است. او فارغ‌التحصیل معماری از دانشگاه بوزار فرانسه و دانش‌آموخته دانشگاه سوربن در رشته شهرسازی است.

در فراخوان طراحی مصلاي ۳۶ شخصیت حقیقی و حقوقی، از داخل و خارج ایران شرکت کردند. شرکت‌کنندگان خارجی از کشورهای ژاپن، سوریه، پاکستان و هلند در مسابقه به رقابت پرداختند.

این مسابقات زیر نظر هیات داوران، متشکل از اساتید معماری پیرنیا مهدی چمران، مرحوم آیت‌الله‌زاده شیرازی، غفاری و حجت بر گزار شد. از نتایج انجام این مسابقه، شکل‌گیری خطوط اولیه طرح معماری بود. در این مسابقه هیچ کدام از طرح‌ها نتوانست نظر هیات داوران را تأمین کند.

در مرحله بعد با ارائه این نتایج به تعدادی از استادان معماری کشور، از ایشان درخواست جمع‌بندی و نیز ارائه پیش‌طرح پایه برای طرح مصلا شد که از این میان، در نهایت طرح استاد مؤیدعهد مورد قبول واقع شد.

مصلاي تهران دارای ۱۴ گل‌دسته، ۱۲ صحن و ۵ ورودی است. بزرگ‌ترین گنبد بنتی جهان با قطر ۵۴ متر و ارتفاع ۶۳ متر. بزرگ‌ترین ایوان جهان با دهانه ۱۱۰ متر و ارتفاع ۷۲ متر و دومین گلدسته مرتفع جهان با ارتفاع ۱۳۵ متر در این مجموعه قرار دارد.

در مجموعه مصلا سالن‌های متعددی به منظور برگزاری گردهمایی‌ها و سمینارهای داخلی و بین‌المللی، همچنین موزه، آمفی‌تئاتر، مرکز آموزشی صنایع دستی و هنرهای اسلامی و ایرانی و... طراحی شده است.

مصلا دارای ۷ گنبد است که برگرفته از ادوار مختلف معماری ایران طراحی شده‌اند. گنبد اصلی مصلا از بزرگ‌ترین گنبدیهای جهان اسلام بوده و طرحی بدیع دارد. تعداد گلدسته‌های مجموعه مصلا ۱۴ عدد است. ۲ گلدسته اصلی، بلندترین آنهاست که در جهان اسلام بی‌بدیل است. ایوان بزرگ میان مسجد جامع و گلدسته‌های اصلی به ارتفاع ۷۲ متر و دهانه ۱۱۰ متر طراحی شده است. طراحی این ایوان نسبت به انواع معماری ایوان‌ها در مساجد، نوگرایانه و بدیع است. سازه ایوان بزرگ از جمله سازه‌های منحصر به فرد دنیا محسوب می‌شود که کار طراحی و اجرای آن حدود ۶ سال زمان برده است.

در طرح معماری مصلا عناصر سنتی با ایداعات امروزی آمیخته شده است. گنبد مصلا طرح نو و بدیعی دارد، کم‌کردن شیب گنبد و کنگره‌هایی که در انتهای آن طراحی شده بر قدرت فرمی آن می‌افزاید. پلان ساختمان اصلی مصلا یا همان گنبدخانه نیز نوآوری طراحی شده است. گنبدخانه منطبق با الگوی مدور گنبد به صورت دایره طراحی شده است. همچنین در طرح ترنیت گنبد و جدارهای مصلا نقش‌های بزرگ اسلیمی نمودار می‌کند که بیانی نو از طرح‌های کاشی‌کاری سنتی است که فراخور فناوری و روش‌های امروزی و با هزینه کمتری نسبت به اجرای سنتی آنها اجرا می‌شود. با وجود ویژگی‌های مطرح شده در طرح معماری مصلاي تهران، می‌توان گفت معماری این طرح پخوبی توانسته معماری ایرانی - اسلامی را به شیوه‌ای نو و امروزی بیان کند.

دختران نوجوان نسبت به مولفه‌های خرده‌فرهنگی، تناقضاتی را در مواجهه آنها با ارزش‌ها سنتی و مدرن به همراه داشته است. از سوی دیگر گرایش به رفتارهای خرده‌فرهنگی چنان فراگیر شده است که تمایز آن از رفتارهای مقبول رسمی دشوار و سخت شده و مرزبندی‌های این ۲ سطح نگاه و رفتار را در معرض تغییر و تعریف مجدد قرار داده است.

جدا از سهم مهم دختران در بافت جمعیتی جامعه، می‌توان به جایگاه و نقش دختران در فرهنگ عمومی کشورمان نیز اشاره کرد که پیوسته سلامت و توانمندی فرهنگی و اجتماعی خود را به پرورش دختران آگاه، توانمند، الگو و عفیف وابسته می‌داند. بر این اساس، مهم‌ترین ضرورت‌های انتخاب «روز ملی دختران»، توجه به عناوین زیر است:

اهتمام ووزیرین به احیا، بهبود و تقویت ارزش‌های فرهنگی - اجتماعی مطلوب دختران، عامل مهم و تأثیرگذار در جامعه خواهد بود. همچنین با معرفی، ترویج و احیای ارزش‌های فرهنگی و با تکیه بر فرهنگ و سبیره مکتب تابناک اهل بیت، الگویی روشن برای دختران ایران اسلامی رقم خواهد خورد. با تأکید بر مقوله بهبود و توسعه سلامت روانی - اجتماعی دختران، در مسیر رشد فعالیت‌های فرهنگی - اجتماعی گامی مؤثر برداشته خواهد شد و با اصلاح و بهبود فرهنگ عمومی درباره دختران تأوم با انسجام‌بخشی و برهیز از چنددستگی و برکنندگی در برنامه‌ریزی، در کنار توجه به مقام و منزلت مادر با تأکید بر تعمیق و گسترش آموزه‌های دینی، شاهد مادران موفق در آینده ایران اسلامی خواهیم بود.

آمار فروش ۴ انتشارات بین‌الملل، امیر کبیر، سوره، مهر و صاد در نمایشگاه کتاب اعلام شد

استقبال چشمگیر کتاب‌دوستان از نشرهای خانواده سازمان تبلیغات

هزار نسخه کتاب از این ۴ انتشارات فروش داشته‌اند، حدود ۶۳ درصد تعداد کتاب بیشتری نسبت به سال گذشته به فروش رسیده که از نظر ریالی ۱۱۴ درصد افزایش داشته است. این میزان فروش، بنابر تخمین‌هایی که از فروش کل نمایشگاه کتاب امسال در بخش حضوری انجام شده نیز سهم ۲.۵ درصدی در تعداد نسخه کتاب و ۲ درصدی از انتشارات از نظر ریالی را نشان می‌دهد. بنا به اعلام علی رضمانی، نزدیک ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار نسخه کتاب با رقمی معادل ۲۵۱ میلیارد و ۲۹۰ میلیون تومان در نمایشگاه امسال به فروش رسیده است. بدین ترتیب در این دوره از نمایشگاه کتاب، سهم ۴ انتشارات سازمان تبلیغات، نزدیک یک‌چهارم کل فروش تعداد نسخه‌های کتاب در نمایشگاه برآورد می‌شود.

۲۰۰ کتابفروشی شرکت‌کننده در سی‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، طبق اعلام علی رضمانی، قائم‌مقام و سخنگوی این نمایشگاه، یک میلیون و ۳۶۹ هزار و ۶۰۶ جلد در بخش مجازی فروش داشته‌اند که سهم نشرهای سازمان تبلیغات از این ۳ هزار

عرضه‌کننده، ۲.۵ درصد فروش در تعداد نسخه کتاب و حدود ۵.۲ درصد از کل رقم فروش ریالی می‌شود. در بخش حضوری که استقبال بیشتر بوده و نزدیک ۵۹

کتاب دارد؛ فروش ریالی نیز از ۲ برابر نمایشگاه ۱۴۰۱ فروش ریالی برابر بیشتر شده و افزایش ۱۱۶ درصدی داشته است. در بخش فروش مجازی نمایشگاه، بیش از ۳۴ هزار جلد در مجموع این ۴ انتشارات به فروش رسیده است که نسبت به نمایشگاه سال گذشته ۲۷۵ درصد افزایش نشان می‌دهد؛ از نظر قیمت نیز فروش مجازی امسال این ۴ نشر ۱۲۰ درصد افزایش نسبت به نمایشگاه کتاب سال پیش داشته است. از سوی دیگر ۲۷۰۰ ناشر داخلی، ۱۰۰ ناشر خارجی و